

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Ústav česko-německých areálových studií a germanistiky

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní obor:	Česko-německá areálová studia
Akademický rok:	2021/2022
Název práce:	Integrace neodsunutých egerlandských Němců do československé společnosti v západním pohraničí
Autor/ka práce:	Vilém Dušek
Vedoucí práce:	PhDr. Magdalena Malechová, Ph.D.
Oponent/ka práce:	PhDr. Miroslav Šepták, Ph.D.

1. HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)	1	2	3	4	Nelze hodnotit
Stanovení cíle/hypotéz/výzkumných otázek a míra jejich naplnění			x		
Použité metody, jejich adekvátnost a relevance ve vztahu k tématu			x		
Faktická, věcná a obsahová správnost			x		
Relevantnost tématu v rámci oboru (s ohledem na současný stav výzkumu)	x				
Interpretace výsledků		x			
Formulace závěrů práce		x			
Odborný přínos práce a její praktické využití			x		
Schopnost argumentace a kritického myšlení autora/ky					
2. HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)	1	2	3	4	Nelze hodnotit
Shromáždění relevantních informací (literatury a ostatních zdrojů)			x		
Provázanost a sled textu, návaznost kapitol		x			
Grafická úprava textu	x				
Jazyková a stylistická úroveň práce		x			
Práce s odborným jazykem			x		
Práce s daty, informacemi a odbornou literaturou (správnost a četnost odkazování)			x		
Vhodnost příloh (pokud je práce obsahuje)	x				

3. ZÁVĚREČNÉ SLOVNÍ HODNOCENÍ OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Práce Viléma Duška pojednává o osudech integrace neodsunutých Němců z oblasti Chebska, které se historicky rozprostíralo na území dnešní České republiky a Spolkové republiky Německo. Přibližuje také zdejší kulturní německé spolky, téměř zapomenutý dialekt egerlandštinu. Na příkladu 14 pamětníků rekonstruuje osudy neodsunutých Němců po roce 1945. Za nejprínosnější pokládám autorův pohled na jejich vztah ke kulturním zvykům, egerlandštině i snahu o navázání česko-německého dialogu v podmínkách nedemokratického režimu. Oceňuji autorovo shrnutí problematiky, včetně nezbytného a potřebného (subjektivního) zamyšlení.

K práci mám následující připomínky:

V úvodu absentuje jakýkoli rozbor zdrojů (s. 9); výklad souvislostí česko(slovensko)-německých vztahů v kontextu moderních dějin považuji za největší slabinu práce, všechny nedostatky však nemá smysl uvádět. V textu chybí poukaz na rok 1861 a konstituci Říšské rady, jakožto mezník moderního parlamentarismu; kromě toho je nutné rozlišovat zastupitelské těleso na celostátní a zemské úrovni (s. 15). Nejnovější výzkum rakouského historika Richarda Leina ukazuje, že Češi ani zdaleka nebojovali „velmi spolehlivě a takřka do posledního dechu“ (s. 17); na podzim 1918 se utvořily čtyři separatistické provincie, z nichž dvě Deutschsüdmähren a Böhmerwaldgau usilovaly o připojení k Německému Rakousku. Kritika jazykového zákona z roku 1920 se mi jeví jako neopodstatněná; stanovení 20 % hranice bylo jednoznačně velkorysým krokem. V okresech splňujících tuto podmínku totiž žilo 94 % Němců, 90 % Maďarů a 83 % Poláků. Zákon rovněž vycházel vstříc jiným jazykům díky legalizaci menšinových škol, v nichž měla výuka probíhat v řeči dané menšiny. První československá republika rozhodně neprováděla diskriminaci Němců a neprojevovala vůči nim nedostatek porozumění (!). Odstoupení pohraničních území na podzim 1938 proběhlo za zcela specifických podmínek (s. 18); Autor v textu opakovaně používá termín „Anglie“, který však od roku 1706 není správný (s. 18, 19). Mnichovská dohoda byla Československu vnucena pod nátlakem a hrozbou války, což také SRN uznala v tzv. Pražské smlouvě z prosince 1973. Nesprávné je rovněž tvrzení o československých vyslancích; byl přítomen pouze Vojtěch Mastný. Násilnosti ze strany německých okupantů a jejich brutalitu v období Protektorátu Čechy a Morava, která hraničila se systematickou genocidou českého národa, autor zcela opomněl (s. 20). Výpovědi pamětníků by bylo lepší rovnou komparovat podle předem vymezených tematických okruhů, tak jak činí ediční řada Dějiny všedního dne vydávaná péčí Historického ústavu AV ČR.

Přes uvedené výtky je nutné vzít v úvahu, že práce není primárně historickou analýzou, ale je na pomezí kulturních dějin a lingvistiky. Hodnotím ji jako úvodní studii, k daleko rozsáhlejší práci, kterou je však nezbytné zpracovat na daleko širší heuristické bázi i za použití nevydaných pramenů. Hodnocení předložené bakalářské práce je na pomezí mezi velmi dobře a dobře, vzhledem ke studijním kvalitám a přístupu V. Duška navrhuji stupeň velmi dobře.

Zhodnot'te osudy neodsunutých Němců z oblasti Chebska po roce 1945?

Jak se dnes vnímají potomci Němců turbulentní události let 1938–1945?

PRÁCI K OBHAJOBĚ: DOPORUČUJI – NEDOPORUČUJI

NÁVRH NA KLASIFIKACI BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

VÝBORNĚ – VELMI DOBŘE – DOBŘE – NEVYHOVĚL/A

Datum

Podpis